

Людмила Ніколаєнко

Відновлення діяльності Донецького юридичного інституту після переїзду, пов'язаного з військовими діями на Сході України

Історія розвитку Донецького юридичного інституту МВС України бере початок з 28 квітня 1961 р.

Військові дії в Донбасі відбилися на житті тисяч людей, у тому числі вони торкнулися і сфери освіти. Після захоплення міст незаконними збройними формуваннями та оголошення «незалежності» псевдо-республік колективи вищих навчальних закладів предстали перед вибором:

- 1) залишатися працювати в рідних містах, проте вже фактично не в Україні;
- 2) переїхати на територію України і продовжувати свою діяльність в практично «нульових» умовах.

Саме ці події виявилися переломними в історії вищої освіти східної України. Не став винятком і Донецький юридичний інститут. Особливість нашого навчального закладу полягає у тому, що ми готуємо і фахівців у сфері права, і поліцейських. Даний статус визначає ряд принципових якостей, властивих як викладачам, так і студентам, а саме - вірність Українському народові.

Тому, після початку бойових дій на Донбасі перед колективом закладу постало завдання зберегти кожного курсанта та студента і продовжити роботу вузу у легітимному полі.

8 липня 2014 року основна територія Донецького юридичного інституту була захоплена незаконними збройними формуваннями.

9 липня згідно з наказом по інституту, попередньо погодженим з МВС України, всьому колективу навчального закладу було запропоновано переїхати у м. Маріуполь Донецької області (113 км від м. Донецька) та розташуватися на базі Маріупольського училища професійної підготовки працівників міліції.

Переїхавши до Маріуполя, інститут продовжив свою роботу, тобто здійснювався набір студентів і аспірантів. Було прийнято рішення про перерозподіл курсантів інституту по іншим навчальним закладам МВС України. У цей період усі сили колективу були зосереджені на тому, щоб забезпечити новий набір і продовжити навчання студентів. Однак, необхідно відзначити, що у цей період Маріуполь був перенасичений інституціями, підприємствами та установами, вимушеними залишити Донецьк. Фактично не вистачало місць для дислокації підрозділів силовиків, в тому числі і даного інституту.

У зв'язку з цим, 30 вересня 2014 року інститут був передислокований у м. Кривий Ріг.

Незважаючи на територіальну віддаленість інституту від рідного регіону (400 км - до Донецька, 500 км - до Маріуполя), колектив перебував у постійному пошуку шляхів відновлення діяльності на рідному Донбасі. Так, з 2015 року у м. Слов'янську Донецької області починає працювати профорієнтаційний центр з перспективою набору студентів і курсантів.

Починаючи з листопада 2017 року, Інститут починає свою роботу у м. Маріуполь.

Таким чином, Донецький юридичний інститут сьогодні здійснює науково-освітню діяльність у м. Кривий Ріг (Дніпропетровська область) з 2014 року і у м. Маріуполь (Донецька область) - з 2017 року.

За час діяльності у статусі переміщеного закладу, інститутом та його колективом пройдено непростий шлях відродження своєї діяльності на нових територіях, відновлення освітнього процесу і формування підвалин для подальшого розвитку.

Незважаючи на труднощі і складності, які виникли в нових умовах, інститут не тільки зберіг своє добре ім'я і традиції, переживши період оптимізації, а й активно розвивається, відновлюючись і розширюючись на території Кривого Рогу і Маріуполя. Маріупольська міська влада 16 травня 2017 передала нам три будівлі для підготовки майбутніх офіцерів поліції і цивільних юристів.

В умовах, в яких опинився інститут у 2014 році, необхідно було:

- зберегти курсантів і студентів;
- забезпечити вирішення численних соціально-економічних питань колективу;
- заново створити матеріально-технічну базу і бібліотечний фонд.

На той момент колектив розумів, що потрібно розвиватися за всіма напрямками одночасно, нічого не пропускаючи (важко собі це уявити, особливо в тих умовах, коли фактично всі залишилися без житла і без будь-якої визначеності). З Донецька інститут привіз найцінніше - це курсантів, студентів і найголовніше - це кадри (науково-педагогічний колектив).

Вся матеріально-технічна база, комп'ютерна техніка, бібліотека, практично все залишилося на окупованій території. І в цих умовах інститут заново, з нуля, почав будувати своє майбутнє.

У Кривому розі Донецький юридичний інститут отримав в оренду 2 навчальні корпуси і будівлю для облаштування гуртожитку. Зазначені об'єкти потребували ремонту і перепрофілювання, тому що до того не експлуатувалися більше п'яти років. У ремонтних роботах брали участь курсанти, студенти, професори, доценти, завідувачі кафедрами, доктори наук і доктори філософії, у цілому, весь колектив інституту.

Нам допомагали Данська Рада у справах біженців та Фонд німецького волонтерського товариства міжнародного співробітництва «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit».

Інститут продовжував працювати без належного забезпечення навчальною літературою, тому колектив за підтримки державних та громадських діячів, вчених та випускників почав відновлювати бібліотеку. Сьогодні бібліотечний фонд налічує понад 100 тис. книг.

На сьогодні ми плануємо відкрити юридичну бібліотеку у місті Маріуполь, яка має стати найбільшою спеціалізованою юридичною бібліотекою у Приазов'ї.

Для будь-якого вищого навчального закладу пріоритетом також є розвиток науково-дослідницької діяльності. Тому, незважаючи на відсутність дослідницької бази, вчені інституту не припинили своєї наукової діяльності. І як результат ми сьогодні маємо аспірантуру за

шістьма юридичними спеціальностями, докторантуру - за чотирма юридичними спеціальностями, дві спеціалізовані вчені ради з шести спеціальностей.

У Донецькому юридичному інституті МВС України здійснюється підготовка:

- молодших бакалаврів,

- бакалаврів,

- магістрів,

- докторів філософії

- докторів наук

за спеціальностями «Право», «Правоохоронна діяльність», «Публічне управління та адміністрування».

На наступний рік ми плануємо відкрити кілька нових спеціальностей як для навчання на рівні «бакалаврат», так і в «магістратурі».

Інститут розвивається активними темпами:

Якщо у 2014 році ми змогли набрати на навчання 147 осіб, у 2015 р. - 418, то у 2018 р. - 717. Загальна кількість здобувачів освітніх ступенів в інституті становить 1630 осіб (проти 717 осіб у 2015 році).

Відносно міжнародної діяльності, то знову ж таки нам вдалося відновити раніше напрацьовані міжнародні зв'язки, втім ми розуміємо, наскільки важлива ця сфера і якою є кропіткою праця, спрямована на напрацювання нових міжнародних контактів.

Потрібно відзначити, що, не дивлячись на існуючі умови, доволі багато зарубіжних партнерів із величезною зацікавленістю співпрацюють із нами. У даний момент інститут має співробітництво із 16-ма партнерами із 14-ти країн світу.

Отже, наш Інститут має унікальний досвід, коли вуз, котрий мав колосальну базу за усіма параметрам, виявляється на іншій території і починає будувати своє майбутнє наново, із впевненістю рухаючись до досягнення нових цілей і горизонтів.